

přestupek z nedbalosti podle § 39 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění; za který se mu ukládá podle § 35 písm. b) a § 46 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, a podle § 39 odst. 5 písm. b) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění,

pokuta ve výši 5.000,- Kč, slovy pět tisíc Kč,

a dále v souladu s ustanovením § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, a § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění, povinnost

uhradit náklady řízení v paušální výši 1.000,- Kč, slovy jeden tisíc Kč.

Pokuta i úhrada nákladů řízení jsou podle § 46 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, splatné do 30-ti kalendářních dní ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Krajského úřadu Královéhradeckého kraje číslo 27-2031100257/0100, variabilní symbol 1610000064.

ODŮVODNĚNÍ

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor kultury a památkové péče, oddělení památkové péče (dále jen „správní orgán“), zahájil z moci úřední správní řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku, jehož skutková podstata („provádí v rozporu s § 21 odst. 2 archeologický výzkum“) je obsažena v ustanovení § 39 odst. 2 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen „PamZ“). Možné porušení § 21 odst. 2 PamZ spatřoval správní orgán v tom, že pan [ ] dne 16. 7. 2020 na území v blízkosti obce Jetřichov, konkrétně na pozemku parc. č. 1153/2, k. ú. Jetřichov, prováděl v rozporu s citovaným ustanovením archeologický výzkum, aniž by disponoval příslušným povolením vydaným Ministerstvem kultury České republiky a dohodou uzavřenou s Akademií věd České republiky o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů.

Důvodnou indicií pro zahájení řízení o možném porušení PamZ bylo oznámení Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje, územní odbor Náchod, obvodní oddělení, třída Masarykova 248, 550 01 Broumov (dále jen „Policie ČR“), které správní orgán obdržel prostřednictvím Městského úřadu Broumov (postoupeno pro nepříslušnost usnesením vydaným dne 14. 8. 2020 pod zn. 13/MUBR 220002/2020/STAV dle § 64 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění) dne 3. 9. 2020. Součástí tohoto oznámení byl úřední záznam pořizovaný hlídkou obvodního oddělení Policie ČR v Broumově ze dne 16. 7. 2020, úřední záznam o podání vysvětlení sepsaný s panem [ ] v kanceláři uvedeného obvodního oddělení Policie ČR téhož dne a jedna strana formátu A4 obsahující tisk čtyř fotografií zobrazujících detektor kovů, který měl u sebe pan [ ] a rovněž předměty nalezené na pozemku parc. č. 1153/2, k. ú. Jetřichov, dne 16. 7. 2020. Z těchto podkladů vyplynulo, že si hlídka obvodního oddělení Policie ČR v rámci hlídkové činnosti ve služebním obvodu všimla dne 16. 7. 2020 asi v 16:15 hodin osoby s detektorem kovů pohybující se na pozemku parc. č. 1153/2, k. ú. Jetřichov. Tato osoba byla později ztotožněna jako pan [ ]. Hlídka vyzvala jmenovaného, aby doložil příslušné oprávnění k provádění výkopů na území s archeologickými nálezy. Vzhledem k tomu, že pan [ ] žádné oprávnění nepředložil byl vyzván, aby se dostavil do kanceláře obvodního oddělení Policie ČR k podání vysvětlení. S tím pan [ ] souhlasil a dobrovolně policisty následoval. Na obvodním oddělení Policie ČR s ním bylo sepsáno podání vysvětlení. Pan [ ] uvedl, že do oblasti Broumovska přijel se svým známým dne 16. 7. 2020 asi v 6:30 hodin a od této doby se pohyboval na předmětné louce (tj. na

pozemku parc. č. 1153/2, k. ú. Jetřichov), kde byl také zastřžen hlđdkou Policie ĀR. Byl si vědom toho, že na archeologickŷch lokalitŷch se nesmı s detektorem kovŷ pohybovat, ale, dle svěho vyjŷdřeni, netuřil, že se tento zŷkaz vztahuje i na jinŷ ŷzemı. Pan ..... dŷle uvedl, že v přıkpadě, že by v rŷmci svě činnosti nalezl „cokoliv vzŷcněho“, urěitě by o nŷlezu informoval archeology a nŷlez by odevzdal. Předměty, kterě jmenovanŷ nalezl dne 16. 7. 2020, ukŷzal Policii ĀR. Předměty byly vyfotografovŷny a vrŷceny jmenovaněmu. Jak je uvedeno vŷře, fotografie těchto předmětŷ a rovněř fotografie detektoru, s kterŷm se pan ..... pohyboval v daně lokalitě, jsou přıklohou oznŷmenı.

Přestupkově řízení s panem ..... bylo zahŷjeno v souladu s ust. § 78 odst. 2 zŷkona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platněm zněnı (dŷle jen „PřestZ“), dne 22. 10. 2020, kdy dořlo k doruěenı dopisu sprŷvnıho orgŷnu č. j. KUKHK-25625/KP/2020-8 ze dne 19. 10. 2020 obsahujıcıho oznŷmenı o zahŷjenı přestupkověho řízení ŷěastnıkovi řízení. Tımto dopisěm sprŷvnı orgŷn zŷroveň dle § 80 odst. 4 PřestZ a § 59 zŷkona č. 500/2004 Sb., sprŷvnı řŷd, v platněm zněnı (dŷle jen „SŘ“), nařídil v daně věci ŷstnı jednŷnı a předvolal obviněněho pana ..... k tomuto ŷstnımu jednŷnı. Termın ŷstnıho jednŷnı byl stanoven na den 9. 11. 2020 od 15:00 hodin v kancelŷřı sprŷvnıho orgŷnu.

Obviněnŷ ŷěastnık řízení se dne 9. 11. 2020 řŷdně dostavil k ŷstnımu jednŷnı. V ŷvodu jednŷnı byl seznŷmen s předmětem jednŷnı, respektive s tım, co se mu klade za vinu, a nŷsledně byl pouěen, že mŷ prŷvo vyjŷdřıt se ke vřem skuteěnostem, kterě se mu kladou za vinu a k dŷkazŷm o nich, uplatňovat skuteěnosti a navrřovat dŷkazy na svou obhajobu, podŷvat nŷvrhy a opravně prostředky. Potě provedl sprŷvnı orgŷn dokazovŷnı vřemi doposud shromŷřděnŷmi podklady a vyzval pana ..... , aby se ke sděleněmu obviněnı a ke shromŷřděnŷm podkladŷm vyjŷdřil. Pan ..... do protokolu uvedl: „Chodım s detektorem ŷř asi deset let. Po ŷraze jsem si tuto činnost zvolil jako mořnost relaxace, kdy mohu bŷt v přıkrodě. Nevyhledŷvŷm řŷdně speciŷlnı lokality. Nemŷm snahu hledat nějakě vzŷcně předměty. Nejde mi o osobnı obohacenı. Byl jsem přıkhlŷřen na seminŷř pro detektorŷře, kterŷ pořŷdŷ muzeum v Hradci Krŷlově, ale bořuřel z dŷvodu souěasně situace se tento seminŷř neuskuteěnil.“ Dŷle pan ..... odpovıdal na otŷzky polořeně sprŷvnım orgŷnem. Z jeho odpovědı vyplŷvŷ, že na předmětnou lokalitu, kde byl přıkřtřžen hlđdkou Policie ĀR, nepřıkřel cıleně, ale vyuřil toho, že jeho znŷmŷ měl cestu danŷm směrem, jako jıř mnohokrŷt předtım. Na daněm mıřtě se pohyboval jıř od rŷna. Detektor kovŷ vyuřivŷ k hledŷnı a sbırŷnı předmětŷ. Za tımto ŷěelem si pořídil i lepřı typ detektoru. Pan ..... uvedl, že nemŷ problěm s odevzdŷvŷnım nŷlezŷ. O tom, zda nŷlez je hodnotnŷ a stojı za to v souvislosti s nım kontaktovat archeologa rozhoduje sŷm na zŷkladě vlastnıho ŷvŷřenı. Mŷ povědomost o tom, že ze zŷkona vyplŷvŷ povinnost odevzdŷvat nŷlezy a že nelze provŷdět vŷkopově prŷce. Odborně vzdělŷnı v oboru archeologie pan ..... nemŷ. Vlastnictvı pozemkŷ, na kterŷch se v rŷmci svěho konıěka pohybuje, si nezjıřřuje. Uvědomuje si, že svŷm poěınŷnım poruřil PamZ. Na vŷzvu sprŷvnıho orgŷnu se pan ..... na zŷvěr vyjŷdřil takě ke svŷm sociŷlnım a majetkovŷm poměrŷm. Uvedl, že je jıř 22 let v invalidnım dŷchodu. Zŷroveň je sice zaměstnŷn, ale pobırŷ pouze minimŷlnı mzdu, z nıř mimo jině platı hypotěku.

Vřechny uvedeně skuteěnosti byly nŷleřitě zaprotokolovŷny a ŷstnı jednŷnı bylo ukoněeno. Obviněnŷ konstatoval, že nemŷ, co by vıce uvedl, nenavrřuje provedenı řŷdnŷch dalřıch dŷkazŷ, s protokolem byl seznŷmen a souhlası s nım. Rovněř byl seznŷmen se vřemi shromŷřděnŷmi podklady a vıce se k nım nechce vyjŷdřıt. Bere na vědomı, že s rozhodnutım sprŷvnıho orgŷnu bude seznŷmen pısemnŷm vyhotovenım, kterě mu bude doruěeno na adresu trvalěho bydliřřtě. Souěastı protokolu je rovněř zvukovŷ zŷznam celěho ŷstnıho jednŷnı (protokol je souěastı spisu pod č. j. KUKHK-25625/KP/2020-10).

S odkazem na ustanovenı § 3 SŘ se pro řŷdně posouzenı zŷvŷřnosti přestupku sprŷvnı orgŷn rozhodl zjistit vŷznam předmětně lokality, v nıř se obviněnŷ z přestupku pohyboval s detektorem kovŷ, z hlediska archeologickě pamŷtkově pěěe, a to věetně

případného poškození hodnoty této lokality počínáním obviněného. Z tohoto důvodu se nejprve obrátil na oznamovatele s žádostí o poskytnutí jím pořízených snímků detektoru, který je ve vlastnictví obviněného, a předmětů, které obviněný našel s jeho pomocí v dané lokalitě u obce Jetřichov, na CD-R. Následně správní orgán požádal Archeologický ústav AV ČR, v. v. i., o odborné posouzení věci z hlediska archeologické památkové péče. Příslušné odborné posouzení bylo vydáno pod č. j. ARUP – 7089/2020 a správnímu orgánu bylo doručeno téhož dne. Archeologický ústav AV ČR, v. v. i., zde uvádí, že na daném území je evidován nález depotu pražských grošů a dále uvádí, že *„Přestože oblast Broumovska patří mezi relativně řídké osídlené regiony, jedná se z hlediska archeologie o území s vysokým potenciálem archeologických nálezů zejména z období středověku. Významným faktorem pro výskyt archeologických nálezů je v této oblasti existence historické dálkové cesty, kde lze očekávat vyšší koncentraci ojedinělých, nicméně mimořádně hodnotných archeologických nálezů“*. Předmětné území je tak nesporně nutno považovat za území s archeologickými nálezy ve smyslu § 22 odst. 2 PamZ. Ve vztahu k jednání obviněného se pak v tomto odborném posouzení konstatuje, že *„Průzkum detektorem kovů je považován za standardní metodu archeologického výzkumu. Jsme proto přesvědčeni, že již samotné provádění detektorového průzkumu a vyzvedávání nálezů, které bylo jednoznačně prokázáno, je třeba považovat za archeologický výzkum (...) Samotné nálezy dokumentované Policí ČR nelze na základě fotografické dokumentace jednoznačně určit, nicméně rámcově je lze zařadit do období mladšího novověku. Jedná se především o drobné mince a součásti oděvu. Přestože hodnota těchto konkrétních nálezů je relativně velmi nízká, je třeba tyto předměty považovat ve smyslu § 23 zákona č. 20/1987 Sb. za archeologické nálezy. Dokumentované nálezy také jednoznačně svědčí o úmyslu vyhledávat a sbírat archeologické nálezy“*.

Dále jsou součástí spisu výpis z katastru nemovitostí a kopie katastrální mapy, tedy písemnosti dokládající vlastnický vztah konkrétních osob k nemovitosti evidované v katastru nemovitostí, jakož i prostorové vymezení této nemovitosti. Uvedené podklady se týkají předmětného pozemku parc. č. 1153/2, k. ú. Jetřichov, na kterém se pohyboval s detektorem kovů obviněný pan [redacted] v době, kdy byl kontaktován hlídkou Policie ČR. Dále správní orgán vložil s ohledem na předmět řízení, tedy archeologický výzkum s pomocí detektoru kovů, do spisu tisk textu Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná) publikované pod č. 99/2000 Sb. m. s., dále tisk teze doktorské disertační práce k získání vědeckého titulu „doktor věd“ ve skupině věd historických (KUNA, Martin: Nedestruktivní archeologie – teorie, metody a cíle. AV ČR, pracoviště uchazeče: Archeologický ústav AV ČR, Praha, prosinec 2006) týkající se problematiky nedestruktivních archeologických výzkumů, k nimž, jak vyplývá z obsahu teze, bezpochyby patří i průzkum z pomocí detektoru kovů, a konečně je součástí spisu také tisk jedné z definic archeologického výzkumu, tak jak je uvedena na webových stránkách Ústavu archeologické památkové péče Brno (viz <https://www.uapp.cz>).

Tolik k dosavadnímu průběhu věci.

Správní orgán se dále zabýval tím, zda jednání obviněného lze považovat za přestupek tak, jak je definován v ust. § 5 PřestZ, tj. zda vykazuje formální a materiální znaky přestupku.

Nejprve se tak správní orgán věnoval tomu, zda zde existuje objekt přestupku, tj. zákonem chráněný zájem. Takovým zákonem chráněným zájmem je v daném případě nesporně archeologické dědictví, jehož ochrana je zakotvena v již citovaném PamZ, konkrétně v jeho třetí části. Nedílnou součástí našeho právního systému je na úseku ochrany archeologického dědictví rovněž Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná) publikovaná pod č. 99/2000 Sb. m. s. Cílem této úmluvy je podle jejího čl. 1 odst. 1 *„ochraňovat archeologické dědictví jako zdroj evropské kolektivní paměti a jako nástroj historického a vědeckého studia“*. O veřejném zájmu v oblasti zachování kulturního dědictví tak není pochyb. O významu tohoto veřejného zájmu svědčí i to, že v Preambuli Ústavy se uvádí, že *„(...) My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, (...)“*

odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství, odhodláni řídit se všemi osvědčenými principy právního státu, prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců přijímáme tuto Ústavu České republiky.“

Z výše uvedeného vyplývá, že veřejný zájem na ochraně archeologického dědictví existuje nejen na národní, ale i mezinárodní úrovni. Území, kde se dne 16. 7. 2020 pohyboval obviněný, je přítom, jak potvrdil ve svém vyjádření Archeologický ústav AV ČR, v. v. i., územím s archeologickými nálezy ve smyslu znění § 22 odst. 2 PamZ.

Dále se správní orgán zabýval tím, zda lze v daném případě hovořit o společenské škodlivosti řešeného činu, tedy zda jednáním obviněného došlo k porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem.

Dle čl. 1 odst. 2 výše citované Úmluvy se za součásti archeologického dědictví považují *„(i) veškeré pozůstatky a objekty a jakékoli jiné stopy po lidstvu z minulých období, jejichž uchování a studium umožňuje vysledovat vývoj historie lidstva a jeho vztah k přirozenému prostředí, „(ii) o nichž jsou hlavními zdroji informací vykopávky nebo objevy a další metody výzkumu lidstva“ a „(iii) které jsou situovány na jakémkoli místě, které spadá pod jurisdikci Stran“, tj. signatářů úmluvy, k nimž patří rovněž Česká republika. Dle čl. 1 odst. 3 se do archeologického dědictví zahrnují „stavby, konstrukce, skupiny budov, zastavěná území, movité objekty, památky dalšího druhu a také jejich související prostředí nacházející se jak na souši, tak pod vodou“. V ustanovení § 23 odst. 1 PamZ je pak archeologický nálezy definován jako „věc (soubor věcí), která je dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí“.*

Obviněným dne 16. 7. 2020 v katastru obce Jetřichov nalezené předměty, které byly zdokumentovány Policií ČR, tak nesporně jsou archeologickými nálezy ve smyslu citovaných definic, a to bez ohledu na jejich památkovou hodnotu, což potvrzuje i Archeologický ústav AV ČR, v. v. i., ve svém vyjádření (viz výše).

Pokud jde o pojem archeologický výzkum, tento pojem v obecně závazných předpisech neexistuje. Je proto nutné se řídit významem slova v běžném jazyce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2009, č. j. 2 As 37/2009-62, www.nssoud.cz). Správní orgán zde odkazuje na interní předpis Archeologického ústavu AV ČR, v. v. i., který definici tohoto pojmu podává takto: *„záchranný archeologický výzkum (dále jen výzkum) je odbornou archeologickou činností vyvolanou ohrožením či narušením území s archeologickými nálezy. Výsledkem výzkumu je soubor artefaktů (movitých nálezů) a nálezová zpráva (zpráva o výsledcích výzkumu dle díky § 21 odst. 3 zákona č. 20/1987 Sb., v platném znění), která detailně dokumentuje a interpretuje archeologické situace nenávratně zničené stavební, těžební či jinou činností. Z tohoto důvodu se výzkumem rozumějí veškeré etapy archeologické práce na území s archeologickými nálezy až do stadia nálezové zprávy, tedy vlastní terénní práce (odkryv), provedení úplné dokumentace odkrytých situací, geodetické zaměření plochy výzkumu, evidence a ošetření movitých archeologických nálezů, další zpracování terénní dokumentace podle obvyklého standardu (např. překreslení plánů, digitalizace), dokumentace movitých nálezů včetně jejich případné konzervace, uložení movitých nálezů do vhodného depozitáře, analýza odebraných vzorků (kromě artefaktů také např. zvířecích a lidských kostí, zbytků rostlin, mineralogických materiálů atd.) a komplexní vyhodnocení výsledků výzkumu. Nedílnou součástí výzkumu je i jeho přípravná fáze, tj. terénní průzkum území s archeologickými nálezy podle potřeby (např. povrchový sběr, geofyzikální měření, letecké snímání), shromáždění informací o starších nálezech z odborných archivů a jejich vyhodnocení“ (viz např. <https://www.uapp.cz/informace-pro-stavebniky> - staženo 6. 11. 2020).*

Užití detektorů kovů je přítom považováno za jednu z metod archeologického výzkumu, jak vyplývá nejen z citované Úmluvy o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná) publikované pod č. 99/2000 Sb. m. s. (viz čl. 3 odst. (iii) této Úmluvy), ale i z odborné literatury

obsahující aktuální stupeň poznání v oblasti archeologické památkové péče, kde se mimo jiné uvádí: „Nedestruktivní postupy umožňují rozpoznat archeologické prameny (a) vyhledáváním na povrchu viditelných artefaktů a antropogenních tvarů reliéfu (nemovitých artefaktů), nebo (b) identifikací pramenů pomocí jejich ekofaktních vlastností. Z praktického hlediska je účelné vymezit čtyři širší oblasti a zhruba deset skupin nedestruktivních postupů (...) Druhou oblast tvoří metody vycházející z aplikace speciálních přírodovědných postupů. Jde především o různé geofyzikální metody, užití detektorů kovů a geochemické metody“ (viz teze doktorské disertační práce k získání vědeckého titulu „doktor věd“ ve skupině věd historických – uchazeč: Martin Kuna, název: Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody, cíle. Pracoviště uchazeče: Archeologický ústav AV ČR Praha, datum: prosinec 2006, s. 2).

Činnost obviněného je tak nepochybně možné podřadit pod pojem archeologický výzkum.

Podle čl. 3 citované Úmluvy se Česká republika zavázala za účelem zachování archeologického dědictví a zaručení toho, aby archeologické výzkumy byly vědecky smysluplné, zabránit jakýmkoli nezákonným vykopávkám nebo odstraňování součástí archeologického dědictví a zajistit, aby archeologické vykopávky a průzkumy byly prováděny vědeckým způsobem. V návaznosti na to se Česká republika zavázala rovněž k tomu, že zajistí, „aby vykopávky a další potenciálně destruktivní techniky byly prováděny pouze kvalifikovanými, zvláště oprávněnými osobami“ (viz čl. 3 odst. (ii) Úmluvy) a „učinit používání detektorů kovů a jakýchkoli jiných detekčních zařízení nebo postupů archeologického výzkumu předmětem specifického předchozího oprávnění“ (viz čl. 3 odst. (iii) Úmluvy). Tato skutečnost byla zakotvena také v § 21 PamZ. Toto ustanovení předpokládá, že provádění archeologických výzkumů, bez ohledu na používanou metodu, vyžaduje povolení Ministerstva kultury ČR vydané se souhlasem Akademie věd ČR a dále uzavření dohody mezi osobou, která získá takové povolení, a Akademií věd ČR o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů. Tedy i používání detektorů kovů pro prospekci terénu za účelem objevení archeologických nálezů patří mezi činnosti, k nimž je třeba mít povolení Ministerstva kultury ČR a následně i uzavřenou dohodu s Akademií věd ČR. Tímto oprávněním (ani příslušnou dohodou) však pan [redacted] nedisponuje.

Jednání obviněného, pana [redacted], lze tedy označit za společensky škodlivý čin, neboť jím došlo minimálně k ohrožení zájmu chráněného zákonem.

Správní orgán tak nemá pochybnost o tom, že došlo ke spáchání přestupku tak, jak je definován v ust. § 5 PřestZ („Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin“).

Na základě shromážděných podkladů pro vydání rozhodnutí má správní orgán za nesporné, že uvedenou činnost, tj. provádění detektorového výzkumu a vyzvedávání nálezů, je třeba považovat za archeologický výzkum na území s archeologickými nálezy, přičemž výzkum prováděl obviněný, pan [redacted], a to dne 16. 7. 2020, přičemž provádění archeologického výzkumu je podle § 21 PamZ vyhrazeno pouze osobám, kterým bylo uděleno Ministerstvem kultury ČR oprávnění provádět archeologické výzkumy a které zároveň uzavřely s AV ČR dohodu o podmínkách a rozsahu provádění těchto výzkumů.

Dle § 39 odst. 2 písm. g) PamZ se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provádí v rozporu s § 21 odst. 2 archeologický výzkum, nebo provádí archeologický výzkum, přestože není osobou oprávněnou k výzkumům podle § 21a odst. 2.

Podle § 39 odst. 5 písm. b) PamZ může být fyzické osobě za provádění archeologického výzkumu v rozporu s § 21 odst. 2 PamZ, tedy za přestupek, jehož skutková podstata je uvedena v § 39 odst. 2 písm. g) PamZ, uložena pokuta až do výše 4.000.000,- Kč.

Dle § 23a odst. 1 PamZ jsou movité archeologické nálezy vlastnictvím kraje, nejsou-li vlastnictvím státu nebo obce podle odstavce 2.

V úvahách o stanovení výše pokuty posoudil správní orgán případ ve vztahu ke kritériím uvedeným v § 37 a § 38 PřestZ následovně.

Ke způsobu spáchání přestupku správní orgán uvádí, že pan [redacted] přestupek spáchal ve formě aktivního konání, a to nedbalostním jednáním. Pan [redacted] se předmětného dne 16. 7. 2020 pohyboval přibližně v době od 6:30 do 16:15, kdy byl zastížen hlídkou Policie ČR v prostoru u obce Jetřichov na Broumovsku, přičemž aktivně používal detektor kovů k vyhledávání předmětů (dle záznamu Policie ČR našel celkem osm předmětů). Obviněný, pan [redacted], se této činnosti věnuje již delší dobu, přičemž jeho cílem není primárně vyhledávání cenných artefaktů, ale pobyt v přírodě a relaxace. Je si přitom vědom skutečnosti, že na archeologických lokalitách nelze tuto činnost provádět. Dle svého vyjádření v rámci podání vysvětlení na služebně Policie ČR však doposud netušil, že se tento zákaz vztahuje i na jiná území, tedy nejen na archeologické lokality. Z jeho výpovědi v rámci ústního jednání vyplývá, že má povědomost o tom, že by se takto získané nálezy měli odevzdávat a že jeho počínání je v rozporu s platnou zákonnou úpravou týkající se ochrany archeologického dědictví.

Dále se správní orgán zabýval následky řešeného přestupku. Jak vyplývá z výše uvedeného, je předmětné území katastru obce Jetřichov, tedy včetně předmětného pozemku parc. č. 1153/2, k. ú. Jetřichov, územím s archeologickými nálezy. Archeologický ústav AV ČR, v. v. i., ve svém odborném posouzení uvádí, že se jedná o území, kde lze, v souvislosti s doloženou existencí historických dálkových cest toto území protínajících, oprávněně předpokládat výskyt sice ojedinělých, ale potenciálně mimořádně hodnotných archeologických nálezů. Pan [redacted] dne 16. 7. 2020 s pomocí detektoru kovů objevil na předmětném pozemku a následně vyzvedl celkem osm předmětů, které Archeologický ústav AV ČR, v. v. i., ve svém posudku označil za předměty z období mladšího novověku, jejichž hodnota je „relativně velmi nízká“. Tyto předměty (i vzhledem k svému charakteru) pocházejí, dle názoru správního orgánu, zjevně především z povrchového sběru, případně z vrstev těsně pod úrovní terénu. Rovněž ze záznamu Policie ČR nevyplývá, že by pan [redacted] měl u sebe nástroje nezbytné k provádění výkopů. Správní orgán tak má za to, že obviněný svým počínáním veřejný zájem, kterým je ochrana archeologického dědictví (viz výše) neporušil, nicméně ho nesporně mohl ohrozit. Pozemek, na kterém se obviněný [redacted] předmětného dne s detektorem pohyboval je v katastru nemovitostí označen jako „orná půda“. Jak vyplývá z odborných publikací obsahujících aktuální stupeň poznání v dané oblasti, i povrchovým sběrem lze získat movité nálezy, které mají vypovídací hodnotu pro další poznání historie jednotlivých míst, přičemž povrchový výskyt archeologických nálezů je ve středoevropských podmínkách vázán na zemědělsky využívanou krajinu (viz např. teze doktorské disertační práce k získání vědeckého titulu „doktor věd“ ve skupině věd historických – uchazeč: Martin Kuna, název: Nedestruktivní archeologie. Teorie, metody, cíle. Pracoviště uchazeče: Archeologický ústav AV ČR Praha, datum: prosinec 2006, s. 8.). Skutečnost, že reálně v daném případě k faktickému poškození výše zmíněného veřejného zájmu nedošlo, však správní orgán hodnotí jako okolnost polehčující.

K okolnostem přestupku správní orgán uvádí, že pan [redacted] se, dle své výpovědi, věnuje předmětné činnosti, která je považována za standardní metodu archeologického výzkumu (viz výše), již poměrně dlouhou dobu a má určitou povědomost o tom, že nepostupuje v souladu se zákonem, avšak s přesným obsahem platné právní úpravy týkající se ochrany archeologického dědictví není evidentně seznámen. V této souvislosti je správní orgán nucen upozornit rovněž na obecnou zásadu právní, že neznalost zákona neomlouvá. Nicméně na druhé straně správní orgán dodává, že je třeba vzít v potaz to, že orientace v současném právním systému je pro běžného občana vzhledem k množství a obsáhlosti jednotlivých

právních předpisů, již poněkud složitá, na což upozorňuje i Ústavní soud (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 77/2006 z 15. února 2007 – 37/2007 Sb. N 30/44 SbNU 349), který mimo jiné uvádí, že citovanou zásadu nelze vykládat „pouze k tíži adresátů práva, nýbrž též jako závazek veřejné moci vůbec učinit právo poznatelným, protože jen takovým právem se lze řídit“. V daném případě nepochybně ztěžuje orientaci v problematice zákonné úpravy archeologického výzkumu s pomocí detektorů kovů i množství, někdy i zavádějících a nepřesných informací, které se objevují na nejrůznějších internetových stránkách věnovaných této činnosti. V určitém smyslu lze tuto skutečnost vnímat jako polehčující okolnost. Rovněž tak za polehčující okolnost považuje správní orgán to, že obviněný deklaroval snahu navázat spolupráci s odborným archeologickým pracovištěm, a také to, že jeho cílem není, jak rovněž uvedl, vlastní obohacení a hodnotné nálezy je připraven odevzdat archeologickému pracovišti.

K míře zavinění i na základě výše uvedeného správní orgán konstatuje, že pan [ ] se dopustil nedbalostního jednání ve formě aktivního konání, a to ve formě nedbalosti nevědomé tak, jak ji definuje ust. § 15 odst. 3 písm. b) PřestZ („nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl“). Míru zavinění si tak správní orgán vyhodnotil jako polehčující okolnost.

K pohnutkám a k osobě pachatele správní orgán konstatuje, že pan [ ] je zletilý, duševně zralý a vyspělý. Dále vzal správní orgán v úvahu, že při jednání před správním orgánem si obviněný uvědomil své pochybení a uznal odpovědnost za přestupek. Správní orgán dále zohlednil, že tento doposud nebyl za deliktní jednání na úseku státní památkové péče postižen. Tyto skutečnosti vyhodnotil správní orgán v jejich souhrnu jako polehčující.

Postižení pana [ ] pro týž skutek v disciplinárním řízení není správnímu orgánu známo.

Co se týče majetkových a osobních poměrů obviněného pana [ ], k těm je ve světle rozsudků Nejvyššího správního soudu podle názoru správního orgánu třeba přihlížet vždy tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter. V řešeném případě správní orgán k majetkovým a osobním poměrům obviněného přihlédl, kdy vzal v úvahu, že pan [ ] je invalidní důchodce, který pracuje v podstatě za minimální mzdu, přičemž zároveň splácí hypotéku (viz protokol z ústního jednání), a tedy pokuta, kterou by bez přihlednutí k majetkovým a osobním poměrům obviněného správní orgán ukládal, by likvidačního charakteru být mohla.

Podle ust. § 2 odst. 4 SR správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly důvodné rozdíly. Správní orgán přihlédl ke všem zjištěným skutečnostem případu a ve vazbě na jejich posouzení ve vztahu ke stanoveným kritériím (viz ust. § 37 a § 38 PřestZ), konstatuje, že pan [ ] svým aktivním jednáním ohrozil výše uvedený veřejný zájem na ochraně archeologického dědictví, a to v míře vyšší než nepatrné, neboť není pochyb o tom, že prováděl činnost, která je nedestruktivním archeologickým průzkumem na území s archeologickými nálezy, přestože není osobou oprávněnou tyto výzkumy provádět, tj. postupoval v rozporu s ustanovením § 21 odst. 2 PamZ. Pan [ ] sice do protokolu při ústním jednání uvedl, že je připraven nalezené hodnotné věci předat archeologickému pracovišti, avšak správní orgán je nucen konstatovat, že obviněný nemá příslušné odborné vzdělání, a tudíž nemůže být schopen ve všech případech adekvátně posoudit hodnotu nalezené věci. V úvahách o konečné výši pokuty vzal správní orgán v potaz i všechny výše uvedené polehčující okolnosti, včetně následků přestupku, přihlédl k majetkovým a osobním poměrům obviněného (viz výše) a uložil pokutu ve výši 5.000,- Kč, tj. ve výši 0,125 % horní hranice sazby.

Jak správní orgán konstatuje ve výrokové části tohoto rozhodnutí, vzhledem k tomu, že pan ... byl uznán vinným z přestupku, ukládá se mu v souladu s ust. § 95 odst. 1 PřestZ povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000,- Kč. Paušální výši nákladů řízení stanoví vyhláška Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, v platném znění. O snížení výše paušální částky či upuštění od uložení povinnosti nahradit náklady řízení z důvodů hodného zvláštního zřetele nebylo požádáno.

Správní orgán po posouzení všech podkladů a zjištění ve výše uvedené věci došel k závěru, který je obsažen ve výrokové části tohoto rozhodnutí. Při posuzování se řídil platnými právními předpisy (zejména zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění; vyhláška č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění; zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění; zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění; Listina základních práv a svobod (čl. 35, odst. 3: „Při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem“), která je součástí Ústavy České republiky), a judikáty Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu ČR.

Poučení o odvolání

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 81 odst. 1 a § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení odvolání. Odvolání má podle § 97 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v platném znění, odkladný účinek.

Lhůta pro podání odvolání počíná běžet podle § 40 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, den následující po dni, kdy bylo toto rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 tohoto zákona, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastížen, rozhodnutí se uloží u správního orgánu, který ho vyhotovil, u obecního úřadu nebo v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, za doručené posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v tomto případě lhůta pro podání odvolání).

Doručení písemností pomocí datové schránky upravuje § 17 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů, který rovněž stanoví přednostní doručování dokumentů prostřednictvím datové schránky. Nepřihlásí-li se adresát do své datové schránky ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl dokument dodán do datové schránky, považuje se tento dokument za doručený posledním dnem této lhůty.

Odvolání se podává u Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odbor kultury a památkové péče, oddělení památkové péče. Nerozhodne-li, dle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, o odvolání Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor kultury a památkové péče, oddělení památkové péče, sám, rozhodne o odvolání odvolací správní orgán, kterým je Ministerstvo kultury České republiky.

Odvolání musí mít náležitosti podání uvedené v § 37 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá, a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

Odvolání se podle § 82 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, podává s potřebným počtem stejnopisů tak, aby jeden stejnopis zůstal správnímu orgánu, a aby každý účastník dostal jeden stejnopis. Nepodá-li účastník potřebný počet stejnopisů, vyhotoví je správní orgán na náklady účastníka.

Ing. Milan Smolík
vedoucí oddělení památkové péče

Stejnopis obdrží:

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor organizační a právní (po nabytí právní moci)